

Posudek na diplomovou práci Martina Holuba
POSTMODERNISM IN BRITISH AND AMERICAN COMICS:
Postmodernist overtones in the works of Alan Moore and Grant Morrison

Vedoucí práce: Mgr. Jakub Ženíšek

Oponent práce: PhDr. Petr Chalupský, Ph.D.

Martin Holub ve své diplomové práci zkoumá umělecké přesahy dvou stěžejních grafických románů z dílny nové vlny komiksových autorů – *Watchmen* Alana Moorea a *Animal Man* Granta Morrisona. Zaměřuje se přitom především na způsob, jakým tito umělci (často velmi ostentativně) používají bona fide postmoderní literární techniky, jako např. intertextualita (v jejich případě často spíše inter-ikonicitu) a metafikce. Kromě těchto často velmi zjevně používaných vyprávěcích technik autor nachází v grafických románech, a v komiksech obecně, živnou půdu pro etablovanou kritickou metodologii literární postmoderny – dekonstrukci. Autor tento kritický přístup velmi precizně a elegantně uplatňuje například při rozbíjení binární opozice mezi komiksovým padouchem a superhrdinou v kostýmu. Právě tato dekonstrukční pasáž pro mě osobně představuje nejzajímavější meritum práce. Když totiž autor zproblematizuje definici hrdiny a padoucha, dostává se při hledání kořene této binární opozice až mimo výseč komiksového žánru a potažmo i literatury obecně. Svým epistemologickým dotazováním totiž bezděčně nazírá i manichejské dělení dobra a zla jako jasně definovaných kategorií, což je politikum s univerzálním přesahem a i v současné době velmi aktuální téma.

Z některých pasáží je patrné, že formulaci Holubovy základní hypotézy a několika podpůrných tezí významně ovlivnila často odkazovaná kniha Richarda Reynoldse *Superheroes: A Modern Mythology*. I s přihlédnutím k tomuto faktu je ale třeba říci, že drtivou většinu práce tvoří vlastní kritické postřehy autora. Ty jsou navíc podány vynikající, místy brilantní, idiomatickou angličtinou, která však nesklouzává k samoučelné jazykové akrobacii. Autor se velmi střídmě a disciplinovaně drží základní argumentační linie a neodbíhá do epizodických odboček. Výsledkem je mimořádně sebevědomý a čtivý text, jehož teoretický záběr a drobnokresba překračují standardní parametry diplomové práce.

Jak autor sám úvodem nepřímou naznačuje, již skutečnost, že si jako žánrové téma seriózní literární analýzy vybral komiks, tedy druhdy pokleslý žánr, lze vnímat jako průvodní jev postmoderního posunu ve vnímání umění/literatury, kde se programově stírá hranice mezi nízkým a vysokým uměním.

Drobné věcné a formální výhrady:

- Autor na str. 41 tvrdí, že duální vyprávěcí linii nebylo možno uspokojivě převést do filmové podoby, která musí být z principu lineární. Odkazované filmové zpracování jsem bohužel neviděl, přesto (resp. možná právě proto) si dokážu představit přetavení dvojí linie z komiksu do filmu například pomocí duálního zobrazení a extrémně zpomaleného záběru, který by divákovi umožnil plně vnímat obě souběžné narativní linky. Filmové médium skýtá v tomto ohledu obrovské možnosti, proto mi autorovo tvrzení, že „in film it is impossible to relay several complicated storylines at once without the viewer forgetting important details and failing to make the necessary connections“ přijde příliš kategorické a autoritativní. Ani u komiksu přece čtenář „nečte“ paralelní příběhy zároveň, technicky vzato.

Martin Holub napsal výtečnou práci, kterou tímto doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **výborně**.